

Akademický rok 2024/2025

Bakalářská práce – posudek oponentky/oponenta

Jméno a příjmení studentky/studenta: Maria Neal

Název práce: Mapa není teritorium

Slovní hodnocení:

Ve svém díle, závěrečné bakalářské práci *Mapa není teritorium* spojuje Maria Neal participativní uměleckou praxí, rozhlasovou hru, experimentální zvukové dílo založené na field recordingu a situační performativní zážitek jízdy autem pro jednu komisi.

Na začátku byl open call, na jehož základě autorka sehnala široký výběr respondentek a respondentů, s nimiž pak vedla moderované imaginativní rozhovory na vybraných místech. Při procházkách liminálními prostory brownfieldů je nechala volně spekulovat o jejich možném původu, účelu a příbězích, jež by se na nich mohli odehrát. Kombinováním motivů z jednotlivých rozhovorů, jež na sebe díky citlivé moderaci autorky navazovaly, aniž by se mezi sebou zpovídání museli potkat, vzniknul výchozí materiál pro kompozici rozhlasové hry doplněné o terénní nahrávky ze stejných míst. Do jejich okolí se pak vrací i akademické publikum díla na výslednou prezentaci v podobě jízdy autem vytyčenou trasou, během níž řidič/ka dobrodružně ladí signál rádia, které v reálném čase chytá přenos hry vysílané na pirátských vlnách.

Množina autorských rozhodnutí a přístupů dohromady tvořících výše popisovaný výsledný mix svědčí jak o sebevědomí, tak o schopnosti sebereflexe Marie Neal. Ta mezi svými inspiračními zdroji jmenuje jak zmiňovanou problematiku (a estetiku) ne-míst a liminálních prostor městských proluk a k ní komplementární antonymum v podobě developerské výstavby, tak tradici pirátského rádiového vysílání, experimentální zvukovou tvorbu, science fiction, story telling nebo koncepci psychogeografie Guye Deborda. Slovo experiment, v uměleckém prostředí občas nadužívané pro popis čehokoli divného a ztěží zařaditelného (i já jsem vinen), v tomto případě není výrazem interpretační lenosti ani myšlenkové bezradnosti: přesně popisuje autorčin přístup, kdy se po hlavě a radostně, ale s otěžemi pevně v rukou a s jasnými myšlenkami vrhá vstříc dopředu neznámému výsledku s řadami proměnných. Aplikovaná tvůrčí anarchie – přijmi chaos a kultivuj ho opečováváním.

Navzdory řadám proměnných a dopředu nejistým výsledkům jsem jako oponent v průběhu vzniku díla necítil nejistotu nad jeho výsledkem. Maria Neal mě konzultacemi i svojí předchozí tvorbou přesvědčila, že jí můžu důvěřovat, stejně jako se jí to myslím podařilo s lidmi, které pozvala do nejistých terénů brownfieldů i volné imaginace. Fascinovalo mě, jak lze kombinovat v tak širokém poli inspirací i tvůrčích přístupů, ponechat jim dostatek volnosti, ale zároveň si zachovat jasnou autorskou myšlenku. Navrch

pozitivně hodnotím schopnost aplikace poznatků vzešlých z našich konzultací do výsledného díla a taky zřejmý vývoj metod, s nimiž autorka pracuje. Například fakt, že nahrávky rozhovorů narozdíl od starších prací již nepoužívá jako součást výsledné zvukové stopy, ale jsou jen zdrojovým materiálem sběru informací, zatímco výsledná hra samotná je dramatinizovaným přepisem studiově přepravěným autorkou-vypravěčkou s občasnými vstupy dalších herců či hereček. Nebo odvahu vystoupit z komfortní zóny spolupráce s kamarády a přizvat ke vzniku díla neznámou veřejnost prostřednictvím open callu.

Je asi zřejmé, že finální tvar, tedy performativní projížďku s poslechem hry, jsem poprvé zažil teprve chvíli před veřejným čtením tohoto textu a ne v době jeho psaní. Přesto je už moje produktivní já přesvědčeno, že půjde o bezvadný zážitek ze setkání s osvobozenou imaginací zachycenou v pevně uchopené formě.

Otázky k rozpravě:

Myslím si, že nápad s prezentací díla prostřednictvím živého rádiového přenosu poslouchaného během jízdy autem skvěle pracuje s kolektivní situací školních obhajob před odbornou komisí. Jakými způsoby prezentace lze ale dílo demokratizovat pro širší publikum?

A z podobného soudku, ale jiného úhlu: výchozí materiál pro vznik díla vznikl participativním způsobem za účasti veřejnosti. Pro zúčastněné mohlo jít o formující zážitek vytrhávající je z běžné rutiny. Je možné je nějak aktivně zapojit nejenom do vzniku, ale i percepce díla?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Šimon Kadlčák

Datum: 4. 6. 2025

(Podpis oponenta)